

בראתי יצר הרע ובראתי

תורה תבלין

A Torah Tavlin Publication
34 Mariner Way Monsey, NY 10952

שבת קודש פרשת ראה - שבת מברכים חודש אלול
Shabbos Parshas Re'eh

כט' מנחם אב תשס"א - August 18, 2001

לכל זמן ועת (Monsey, NY).....

הדלקת נרות - 7:34 * שקיעה/יום השבת - 7:50
זמן קריאת שמע/מ"א - 8:58 צאת הכוכבים/מעריב - 8:40
זמן קריאת שמע/גר"א - 9:34 לשיטת רבינו תם - 9:02
*מי שמדליק מוקדם, אין לאחר מזמן עצם קבלת השבת (משיאמר מזמור שיר).

מדעת עליון

ראה אנכי נתן לפניכם היום ברכה וקללה וגו' (יא-כו)

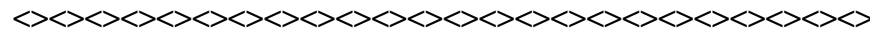
הנה כבר הקשו חכמי ישראל, מדוע משתמש משה רבינו כאן בלשון הווה - "אנכי נתן לפניכם" - ואינו אומר "נתתי לפניכם"?

אלא השיב הגר"א, הגמור"ר אליהו מווליאנא זצ"ל, שהתורה באה כאן ללמדנו שהבחירה הנתונה בידי אדם למאוס ברע ולבחור בטוב, קיימת ועומדת בכל יום ובכל עת ובכל שעה. כל זמן שהנשמה בקרבו, נצב האדם בפני פיתויי היצר הרע, ועליו להיאבק בלא הפסק בכוחות אדירים המופעלים נגדו, במטרה להסיטו מדרך הטוב. מציאות זו באה לידי ביטוי במאמר הבא של הלל הזקן (אבות ב-ה) "אל תאמן בעצמך עד יום מותך". הלל מזהיר כאן את האדם, שלא יסמוך על מה שכבר השיג בחייו, אלא יתבונן ויחשוב בחשבונות רבים לעבר האתגרים הנצבים לפניו בכל יום ויום, וערנות זו תסייע להצלחתו בדרך החיים.

לפניי יש להבין שמה שקרא משה רבינו לבני ישראל "ראה אנכי נתן לפניכם היום ברכה וקללה", באמת מציאות החיים היא, שבכל יום בחייכם, מזומנות לפניכם שתי הדרכים הקטביות - דרך הברכה ודרך הקללה, ואם תכירו באמת את אותה המציאות, תסייע לכם לחשוב חשבונות טובות ולבחור בדרך הטוב והישר.

כי פתוח תפתח את ידך לו די מחסרו אשר יחסר לו וגו' (טו-ח)

איתא בגמ' (בבא קמא טז:) אמר ירמיה לפני הקב"ה, רבשי"ע אפילו בשעה

נתון תתן לו ולא ירע לבבך בתתך לו וכו' (טו-י)

The *posuk* in Mishley (יג-כה) states, "A tzadik eats to his satiation, while the stomach of the wicked person is lacking." Since a tzaddik usually eats very sparingly and it is the wicked ones who are usually indulgent, shouldn't the *posuk* read just the opposite; The non-spiritual person has a full stomach, whereas the righteous man will go hungry and lacking?

R' Boruch'l of Mezhibozh ZT"L quotes the *posuk* in this week's *parsha*, to explain. "Give to him and do not have a bad heart when giving to him". *Mitzvos* such as charity or hospitality are enhanced or flawed by the attitude with which they are performed. Charity with a bad heart is a totally different act than charity with a full heart. Likewise, with all *mitzvos*: A person's attitude counts.

Thus, the *posuk* in Mishley is referring to a host and guest. The *tzaddik*, being desirous of fulfilling the *mitzvah* of *Hospitality*, will join his guest at a meal even though he has already eaten, putting his guest at ease when the host eats alongside with him. The wicked person, however, begrudges others, and may refrain from eating with his guests even if he has to remain hungry, hoping that by abstaining from eating, his guests will follow suit and eat very little. This is the epitome of a *mitzvah* being done with a bad heart and not the way a *mitzvah* is to be properly performed.

הוא היה אומר.....

R' Yosef Dov Soloveitchik ZT"L (Beis HaLevi) would say:

"*Boruch Hashem* many of my *Chiddushim* are found in other *seforim*. This is proof that I am on the right track. Imagine a person who wanders in the desert and rarely meets another human being, as opposed to one who travels on the main highway and meets many people!"

R' Itzele of Peterburg ZT"L would say:

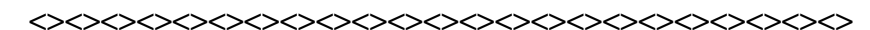
"In business, your profit may exceed the effort invested, or may be less. In spiritual matters, the yield is exactly equal to the effort expended!"

R' Yitzchok Meir Alter ZT"L (Chiddushei Hari"m) would say:

"Eating non-kosher food is a terrible sin but at the very least, one who eats it should enjoy the food. Otherwise, it would mean that he's just eating to show contempt for a *mitzvah*, and that makes it all the more worse!"

לעילוי נשמת הר' שלמה זלמן דוד ב"ר אברהם פריד ז"ל DEDICATED

To sponsor or dedicate an issue please E-Mail: TorahTavlin@Aol.com

<i>shochet</i>, you are held to a higher standard." The <i>Rebbe</i> opened up a <i>chumash</i>. "We find in the <i>Torah</i>, next to the <i>parsha</i> of <i>עיר הנדחת</i> - <i>condemned city</i>, a town so corrupt that it and all its inhabitants must be destroyed, a Divine promise is found, as it states, "ינתן לך רחמים ורחמך והרבך" - "<i>He will be merciful to you and make you merciful and fruitful</i>". Why is this blessing found here? Because <i>Hashem</i> was afraid that those involved in wiping out an entire town might lose their mercy and compassion. Thus, He gave those people involved in the act of destruction, a special blessing." The <i>Rizhiner</i> looked hard at the man before him. "Similarly, your job as a <i>shochet</i> requires you to slaughter animals. By human nature, this could lead you to become cruel to animals and eventually desensitize you to human beings as well. To counter this, a <i>shochet</i> is required to help others, more than other people. However, if you cannot have mercy on poor people and help those in need of a place to stay, you cannot continue serving as a <i>shochet</i>!" The man got the message and corrected his ways. <u>TORAH GEMS</u> ראה אנכי נתן לפניכם היום ברכה וקללה וגו' (יא-כ) The <i>posuk</i> uses unusual terminology here. The word "ראה", is an unusual way to begin an important statement. Likewise, <i>Moshe Rabbeinu</i> uses the word "אנכי" as a means of saying "I", rather than the more common employment of "אני". What is the significance of these words over the more common terms? The holy Ohr HaChaim, R' Chaim Ben Attar ZT"L explains that generally, when a saintly, sacred <i>tzadik</i>, who withdraws from the pleasures of this world, calls on his constituents to dedicate themselves to spirituality, they may think to themselves, "What does he know from the pleasures of this world, and what concept can he possibly have of the enjoyment the world offers?" Not so in this case. <i>Moshe Rabbeinu</i> wants to tell the people a profound statement. "ראה אנכי" - Do not think such thoughts about me. Understand and see, that I grew up in Pharaoh's home, and to this day I am wealthy and enjoy leadership and prestige. Nevertheless, I urge you not to be drawn after the vanities of the world, and rather take for yourselves the eternal blessings of the fulfillment of <i>Torah</i> and <i>mitzvos</i>, the pleasantness of spirituality. Hence, profound terminology for a profound statement.	*** ***	שעושים צדקה הכשילים בבני אדם שאינם מהוגנים, כדי שלא יקבלו עליהם שכר ע"כ. "ואינו מובן, מה לי "שאינם מהוגנים", הלא מצות צדקה קיימו? וביאר הגמ"ר אלחנן ווסרמן זצ"ל הי"ד, שבי דברים ישנם בקיום מצות צדקה: קיום מצות השי"ת, והתיקון הבא לעולם ע"י מעשה המצוה. בחישוב לעשות מצוה ונאנס ולא עשאה, הרי נחשב הדבר כאילו קיים מצות הקב"ה, אך התיקון למעשה לא נעשה מכח מחשבה גרידא. מאידך, בעשותו מצוה שלא בכוונה, אפי' למי"ד שמצות אינן צריכות כוונה, אין זה נחשב שקיים ציווי השי"ת, רק שתיקן את התיקון הנרצה. לפי"ז, בחישוב לעשות מצוה שאינה ראויה, יצא קרח מכאן ומכאן, לא תיקון יש כאן ולא קיום מצוה. בני ענתות אשר הצרו לירמיה, היו רשעים ולא כיוונו בצדקותיהם לשם מצוה. לפיכך, אם היו נותנים לבני אדם מהוגנים, לפחות היה להם שכר ממעשה המצוה שנעשה, אבל עכשו שנתנו לשאינם מהוגנים, שוב אין להם שכר כלל - לא שכר מחשבה, שהרי היתה זו פגומה, ולא שכר מעשה, שהרי לא היו אלו עניים הגונים. <u>מעשה אבות.... סימן לבנים</u> ונתן לך רחמים ורחמך והרבך כאשר נשבע לאבותיך וגו' (יג-יח) In former times, one of the unspoken duties of each town's <i>shochet</i> - ritual slaughterer, was to take care of the needs of travelers passing through the town. It was understood that if people needed a place to stay for a night or a <i>Shabbos</i>, the home of the <i>shochet</i> would always be considered open for them to rest. The <i>chassidim</i> of the saintly <i>Rebbe, R' Yisroel of Rizhin ZT"L</i>, once complained to him that the <i>shochet</i> of a nearby town refused to give <i>tzedakah</i> to the poor who came to his door. He was known to be miserly with his money and not receptive to guests who would pass by his home. R' Yisroel sent a number of his <i>chassidim</i> to investigate the matter and they brought back reliable information that it was indeed true what was said about this man. The <i>Rebbe</i> immediately dispatched an order to the man to stop working as a <i>shochet</i>. As the <i>Rebbe</i> fully expected, the man came running to Rizhin to speak with him. "But <i>Rebbe</i>," the man argued when he was granted an audience, "why am I to be singled out from amongst the other people? There are many more people in my town who are much wealthier than I am, who nevertheless, give far less than I do! Why is so much more expected from me?" "In truth, you are correct," explained the <i>Rizhiner</i>, "however, being a
--	--	--